

Här är den tionde utgåvan av Art Lab Gnestas tidskrift Fält. Sedan det första numret kom ut 2012 har vi berättat om konst vi visat och producerat, konst som spänner över ämnen som

våtmarker, odling, migration, sammanflätningar och samarbeten, historiska perspektiv på Gnesta och kulturpolitisk organisering. Fält är en språngbräda för större samtal om konst och samhälle, och ett sätt för vår verksamhet att färdas vidare ut i det okända. Den innehåller några bitar av det vi vill dela med oss av. Ta gärna med dig tidskriften ut ur Gnesta, och om du stöter på den någon annanstans: välkommen till oss. Vi hoppas att diskussionen fortsätter. **Here is the 10th issue of Art Lab Gnesta's magazine Fält. Since the first issue was released in 2012, we have been tel-**

ling you about art we have presented and produced, art that covers topics such as wetlands, cultivation, migration, interlacings and collaborations, historical perspectives on Gnesta and cultural political organizing. Fält is a trampoline for much larger conversations about art and society, and a way for our activities to travel further into the unknown. It contains some pieces of what we want to share. Please bring the magazine with you from Gnesta, and if you come across it elsewhere: welcome to us. We hope that the discussion will continue.

6

Drömmar, armar och
konstens möjligheter
Dreams, arms and the
possibilities of art

11

Den kollektiva hjärnan
The collective brain

20

Växthuset
The Greenhouse

22

Oraklet/Post human
The Oracle/Post human

35

Välkommen till Gnesta
skärgård Welcome to the
Gnesta archipelago

44

Squid Squad

50

Solen skiner olika bero-
ende på vädret The Sun
Shines Differently Depen-
ding on the Weather

56

The liminal system that
runs across the skin
of the world

61

Meteorologisk kartlägg-
ning Meteorological
mapping

64

Auberginer, mat och poli-
tik Eggplants, food
and politics

67

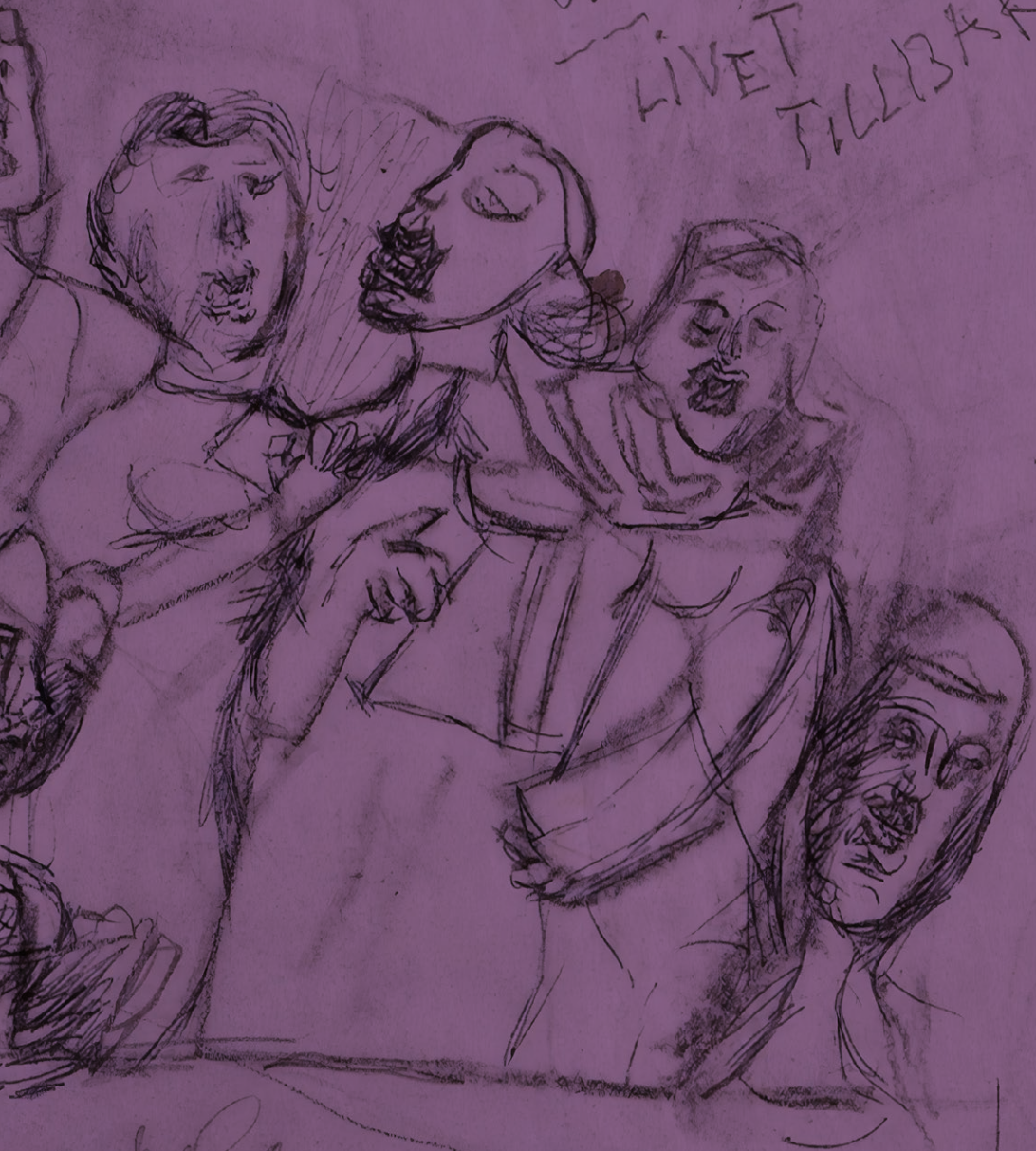
Recept på Kashke
bademjan Recipe
for Kashke bademjan

Låt oss
ymga om
KVINNANS MOD ATT
engagera sig i ^{en} värld hon förtjänar

Kvinnlig medbor
Almqvist-sång

PATRIARKATETS
UNDERGÅNG
OCH
LIVET
TILLBÄCKA

Janhåkan

i FUGELSTAD

1983/5/11

Dreams, arms
and
the possibilities
of Art

Drömmar,
armar och

Konstens
möjligheter

Skrivet av Sebastian Dahlgvist utifrån samtal, diskussioner och gemensamma erfarenheter av att arbeta tillsammans med alla de vänner och kollegor som tillsammans utgör Art Lab Gnesta.

Written by Sebastian Dahlgvist based on conversations, discussions and shared experiences of working with all the friends and colleagues who together make up Art Lab Gnesta.

Skissen ovanför denna text är gjord av konstnären Siri Derkert och avbildar en grupp som tidigt undersökte potentialen i kollektiv organisering för ett feministiskt och mer rättvist samhälle: Fogelstadgruppen. Med sin bas i Sörmland bedrev Fogelstadgruppen undervisning på sin experimentella självorganiserade skola Kvinnliga Medborgarskolan i Fogelstad 1925–1954. Skolan grundades till följd av den kvinnliga rösträtten som röstades igenom i sveriges riksdag 1918 och realiserades genom de allmänna valen 1921. På den kvinnliga medborgarskolan i Fogelstad samlades under tiden kvinnor från hela landet för att lära tillsammans. De kurser som hölls var utformade med syfte att utbilda kvinnor i sin nya roll och sitt nya ansvar som medborgare. Vid sidan av föreläsningar med inbjudna talare inom ämnen som historia, politik och reproduktiv hälsa, byggde skolans pedagogiska metoder på kroppslig erfarenhet och gemensamma upplevelser som synliggjordes och utforskades genom körsång, rollspel och rytmik. Författaren Moa Martinson beskrev sin vistelse på Fogelstad med följande ord: "Här togs nya skikt av min hjärna i bruk". Konstnären Siri Derkert kom till Fogelstad första gången 1943. Då tecknade hon bland annat Fogelstadkören som tillsammans med andra porträtt och avbildningar tjugo år senare kom att införlivas i den 145 meter långa hyllningen till Fogelstadkvinnorna, nere i Östermalmstorgs tunnelbanestation.

FORMGE FÖRÄNDRING, SKAPA VÄRLDAR

Sedan 2011 driver Art Lab Gnesta en självorganiserad plats för experimentella kopplingar mellan konst och samhälle utifrån den lilla orten Gnesta i Sörmland. Vi skapar möten mellan konsten och konstnärerna, lokalsamhället, skolor, konstinstitutioner och andra som arbetar med konst- eller samhällsfrågor – både lokalt, nationellt och internationellt. Tillsammans med vänner och kollegor inom olika fält utforskar och undersöker vi samtidigt utmaningar i en mängd olika konstellationer. Tillsammans föreslår vi andra vägar, världar och kompositioner för (lokal-)samhället såväl som konstfältet. En forskare och tänkare som influerat oss och många av våra kollegor inom och bortom konstfältet är Donna Haraway. I sin senaste bok *Staying with the trouble: making kin in the chthulucene* skriver hon "It matters what matter we use to think other matter with". Vi är övertygade om att konsten

The sketch above this text was made by artist Siri Derkert and depicts a group that early on explored the potential of collective organizing for a feminist and more just society: Fogelstadgruppen (Fogelstad Group). With its base in Sörmland, Fogelstadgruppen provided teaching at its experimental self-organized school, the Women's Civic School in Fogelstad, between 1925–1954. The school was founded as a result of the women's suffrage that was passed on in the Swedish parliament in 1918 and was realized through the general elections in 1921. At the school in Fogelstad, women from all over the country gathered to learn together. The courses that were held were designed with the aim of educating women in their new roles and new responsibilities as recognized citizens. In addition to lectures given by invited speakers on subjects such as history, politics and reproductive health, the school's educational methods were based on physical experience and shared experiences that was visualized and explored through choral singing, role-playing and rhythms. The author Moa Martinson described her stay at Fogelstad with the following words: "Here new layers of my brain were brought into use". The artist Siri Derkert came to Fogelstad for the first time in 1943. At that time she was drawing, among other things, the Fogelstadkören (Fogelstad Choir) which, together with other portraits and images twenty years later, came to be incorporated into the 145 meter wide tribute to the women of Fogelstadgruppen, down in the subway station of Östermalmstorg.

SHAPING CHANGE, MAKING WORLDS

Since 2011, Art Lab Gnesta has been running as a self-organized place for experimental connections between art and society, in the small town of Gnesta in Sörmland. We create meetings between the arts and the artists, the local community, schools, art institutions and others who work with arts or social issues – both locally, nationally and internationally. Together with friends and colleagues in from different fields and in a variety of constellations we explore contemporary challenges. Together we propose other paths, worlds and compositions for our (local) society as well as for the art field. A researcher and thinker who has influenced us and many of our colleagues within and beyond the art field is Donna Haraway. In her latest book *Staying with the trouble: making kin in the chthulucene* she writes "It matters what matter

har en särskild förmåga att erbjuda, finna och utforska nya material att konstruera vår förståelse av verkligheten med. Att just uppehålla sig vid eller vara med och skapa the trouble, att vågra lämna det komplexa och tacka nej till det enkla svaret oavsett hur frestande det är, förblir viktigt. Någon som genom att förena teori och praktik försökt hitta strategier för att navigera i vår komplexa samtid är författaren och kvinnorrättsaktivisten Adrienne Maree Brown. Brown publicerade 2017 boken *Emergent Strategy: Shaping Change, Changing Worlds*. En bok som utgår från Browns egna erfarenheter av socio-politiskt och aktivistiskt förändringsarbete och som antar formen av en självhjälpsbok. En självhjälpsbok för aktivister och självorganiserade som arbetar för en annan, mer jämlik, verklighet. Boken innehåller även flera användbara pedagogiska strategier och övningar.

DEN EKOLOGISKA KRISEN OCH DE MÅNGA ARMARNAS MÖJLIGHET

Under 2019 började vi bygga ett stort växthus i anslutning till våra utställningsrum på Art Lab Gnesta. Växhuset som på sikt kommer att smälta samman med hela huset påverkar redan verksamheten i grunden. Tillsammans med syriska hobbyodlare som kom till Gnesta 2015 och andra intresserade på orten undersöker vi förutsättningarna för att förflytta klimat. Växthusets solcellspaneler gör nämligen att klimatet inuti speglar det syriska klimatet med sina längre odlingssäsonger. Bland tomater, fikonträd och persilja utbyts och växer odlingskunskap fram. Konstnärliga referenser och personliga öden blandas i samtalen med fakta om odling och matproduktion. Här får den sörmländska Saqbatomaten en given plats tillsammans med andra växter från olika floror. Men växthuset blir också ett rum för sörjande. Där sorgen över förlusten av olika klimat kan samexistera och möta varandra.

En varelse vi brukar återkomma till i våra försök att föreställa oss och förmedla bilden av kollektiv organisering är bläckfisken. Bläckfisken är en av alla varelser vi delar livet på den här planeten med. Förutom att vi lever i vitt skilda habitat, så tänker vi också annorlunda. Bläckfisken är nämligen den enda varelse vi känner till som har omkring en tredjedel av sin hjärna utspridd i sina åtta armar. Varje arm tänker och känner, i autonomi, samtidigt som de alla är del av samma kropp. Det är som att

we use to think other matter with". We are convinced that art has a special ability to offer, find and explore new materials to construct our understanding of reality with. To stay with or be involved in creating the trouble, refusing to leave the complex behind and to say yes to simple answers no matter how tempting they may be, remains important. Someone who, by combining theory and practice, has tried to find strategies for navigating our complex contemporary world is the author and women's rights activist Adrienne Maree Brown. Brown published her book *Emergent Strategy: Shaping Change, Changing Worlds* in 2017. A book based on Brown's own experiences of socio-political and activist work and which takes the form of a self-help book. A self-help book for activists and self-organized people working for a different, more equal, reality. The book also contains several useful educational strategies and exercises.

THE ECOLOGICAL CRISIS AND THE POTENTIAL OF MANY ARMS

During 2019, we started building a large greenhouse connected to our exhibition halls at Art Lab Gnesta. The greenhouse, which in the long term will merge with the entire house, is already affecting our operations on a fundamental level. Together with Syrian hobby farmers who came to Gnesta 2015 and others we are exploring the possibilities and consequences of moving climates. The solar panels on top of the greenhouse make sure that the climate inside reflects the Syrian climate with its longer summer seasons and generally higher temperature. Among tomatoes, figs and parsley knowledge about cultivation is exchanged and is given a place to grow. Artistic references and personal experiences are mixed in the conversations with facts about cultivation and food production. Here, the Sörmlandian Saqba tomato is given a place to grow together with other plants from different floras. However, the greenhouse will also be a place for mourning. Where the processes of grieving the loss of different climates can coexist.

One creature we usually come back to in our attempts to imagine and convey the image of collective organization is the octopus. The octopus is one of all the creatures we share life on this planet with. Besides living in quite different habitats, we also think differently. The octopus is the only creature we know of that has about a third of its brain scattered in its

föreställa sig att varje finger på den hand som håller i detta nummer av Fält är en självförsörjande totalitet, men samtidigt del av en och samma kropp. Bläckfiskens kognitiva logik bryter våra föreställningar om hur information och perception flyter och fungerar. Det är som om bläckfisken förkroppsligar organiseringens själva princip: samarbetet mellan kroppens olika delar är avgörande för att någonting ska ske. Tillsammans, i rörelse, framåt.

DRÖMMEN OM INSTITUTIONEN OCH KONSTEN SOM DUBBELT TING

Vi befinner oss någonstans mellan kollapsen av en idévärld och framväxandet av en ny svårtolkad framtid. Föreställningar om det gemensamma, naturen, arbete, ekonomi och politik har genomgått och fortsätter genomgå genomgripande förändringar. Vad konstitueras institutionen av och vad konstituerar den? Vad ska institutionen i fråga svara an på? Begreppet "institution" är etymologiskt sprunget ur det latinska verbet "instituerare"; att sätta igång eller etablera långsiktigt. Att förhålla sig till Institutionens etymologi öppnar för möjligheten att förhålla sig till institutionen som ett verb. Som ett pågående görande, som något i tillblivelse. Författaren Roy Scranton avslutar inledningen till sin *Learning to Die in the Anthropocene: Reflections on the End of a Civilization* med meningen "If we want to learn to live in the Anthropocene, we must first learn how to die". Kanske kan vi överföra det här tänkandet på institutionen. För att lära oss att leva med, i eller genom en institution måste vi först lära oss att leva utan den. Under den första nätverksträffen organiserad av AOOO (Arts Organizations Out of Office) bjöd vi in konstnären Livia Pancu för att hålla workshopen *How to kill an institution?*. Workshopen utgår från de olika institutioner som finns närvarande i rummet. I mindre grupper, kartlägger de närvarande tillsammans respektive institutions svagheter och befintliga såväl som potentiella hot för att slutligen avliva samtliga institutioner närvarande i rummet. Det hela avslutas med att varje institution iscensätter ett publikt avskedstal. Att kartlägga hot och utmaningar genom ett omvänt perspektiv upplevdes som både frigörande och hjälpsamt. Detta omvända perspektiv erbjuder andra möjligheter att få syn på utmaningar, svagheter och föreställningar kring vad institutionen ifråga ska vara an på.

eight arms. Each arm thinks and feels, in autonomy, at the same time that they are all part of the same body. It's like imagining that every finger on the hand holding this issue of Fält is a self-sufficient totality, but at the same time part of one and the same body. The cognitive logic of the octopus breaks with our notions of how information and perception flow and function. It is as if the octopus embodies the very principle of organization: the constant collaboration between the different parts of the body is crucial for something to happen. Together, in motion, forward.

THE DREAM OF THE INSTITUTION AND ART AS A DOUBLE THING

We live somewhere between the collapse of a system of ideas and the emergence of a new future which is hard to forecast. Concepts of the common, nature, work, economy and politics have undergone and continue to undergo radical changes. What is the institution constituted by and what constitutes it? What should the institution respond to? The term "institution" is etymologically derived from the Latin verb "instituerare"; to start or establish long-term. Relating to the etymology of the Department opens up the possibility of relating to the institution as a verb. As a work in progress, as something in the making. The author Roy Scranton ends the introduction to his book *Learning to Die in the Anthropocene: Reflections on the End of a Civilization* with the phrase "If we want to learn to live in the Anthropocene, we must first learn how to die". Maybe we can make use of this thinking in order to understand the institution. To learn how to live with, in or through an institution, we must first learn to live without it. During the first network meeting organized by AOOO (Arts Organizations Out of Office), we invited the artist Livia Pancu to give the workshop *How to kill an institution?*. The workshop is based on the various institutions present in the room. In smaller groups, they presently map out each institution's weaknesses and existing as well as potential threats to finally kill all the institutions present in the room. The dream of the institution and art as a double thing It all ends with each institution staging a public farewell speech. Mapping threats and challenges through a reversed perspective was perceived as both liberating and helpful. Making use of this reversed perspective may help to identify challenges, weaknesses and

Forskaren Stefan Jonsson reflekterade kring konstens dubbla funktion i sin artikel ”5 saker konsten vet om demokratin” publicerad i Dagens Nyheter tidigare i år. Jonsson skriver mot bakgrund av Bruno Latours föreslagna ”Dingpolitik”, en tingets politik som också är möjligheternas politik, istället för ”Realpolitik” (verklighetssinnet). Latour menar nämligen att offentligheten bör liknas vid ett ting i den gamla nordiska betydelsen av ordet. En samling av människor, en manifestation av gemenskap i vilken samhället framträder. Stefan Jonsson skriver: ”Konsten är ett ting i denna dubbla mening av begreppet: ett föremål med förmåga att förvandla sig till en mötesplats, ett objekt som förefaller slutet och dött men som i tillägnelsens ögonblick springer till liv och aktiveras till händelse, samtal och diskussion. Den konstnärliga skapelsen och tillägnelsen inrättar så sett vad Hannah Arendt kallade ett ”framträdelsens rum” (space of appearance), där man delar varandras meningar. Detta rum var i hennes ögon det demokratiska samhällets begynnelse.”

Tillsammans med grannar, vänner och kollegor fortsätter vi genom konsten att föreslå andra vägar, världar och kompositioner för (lokal-)samhället såväl som konstfältet. Vi fortsätter att tro på konstens performativa förmåga att bilda snarare än att avbilda. Även om Fogelstadgruppen inte längre existerar så ekar deras krav på jämlikhet, solidaritet och rättvisa fortfarande idag. Inte minst genom allt det (ofta obetalda) arbete som utförs av utom-institutionella, självorganiserade grupper och sammanlutningar. Och under Stockholms stenstad finns Siri Derkerts anteckningar fortsatt bevarade, inristade i betongen.

ideas about what kind of response-ability the institution in question has.

The researcher Stefan Jonsson reflects on the dual function of art in his article “5 Things Art Knows About Democracy” published in Dagens Nyheter earlier this year. Jonsson writes in the light of Bruno Latour’s proposed “Dingpolitik”, a politics of things which is also the politics of possibilities, instead of “Realpolitik” (the politics of reality). Latour is of the opinion that the public gathering should be likened to a t(ri)ng in the old Nordic sense of the word. A gathering of people, a manifestation of community through which society appears. Stefan Jonsson writes: “Art is a thing in this dual sense of the concept: an object with the ability to turn into a meeting place, an object that seems closed off and dead but which, at the moment of dedication, springs to life and is activated into an event, a conversation and discussion. Artistic creation and dedication then establishes what Hannah Arendt called a “space of appearance”, in which one shares one another’s opinions. This room, in her eyes, was the beginning of democratic society.”

Together with neighbors, friends and colleagues, through art we continue to suggest other ways, worlds and compositions for (local) society as well as the field of art. We continue to believe in the performative ability of art to form rather than depict. Even though Fogelstadgruppen no longer exists, their demands for equality, solidarity and justice are still growing today. Not least through all the (often unpaid) work done by non-institutional, self-organized groups and associations. And underneath the stone city of Stockholm, Siri Derkert’s notes are still preserved, engraved in the concrete.

Sommaren 2015 samlades ett tjugotal självorganiserade konstverksamheter från hela Sverige på den gamla lägergården Veskijärve, i skogen utanför Gnesta. Forskare och självorganiserade konstarbetare från Storbritannien, Italien, USA och Kanada medverkade och tecknade tillsammans med de svenska verksamheterna en gemensam karta över det självorganiserade konstfältets landskap. Det här var starten för nätverket Den kollektiva hjärnan som sedan dess har träffats varje år på platser som Luleå, Göteborg och Sandviken. In the summer of 2015, about twenty self-organized art organizations from all over Sweden gathered at the old camp, Veskijärve, in the forest outside of Gnesta. Researchers and self-organized art workers from the United Kingdom, Italy, USA and Canada participated and together with colleagues from all over Sweden mapped the landscape of the self-organized art field. This was the start of the network The collective brain, which has since met every year in places like Luleå, Gothenburg and Sandviken.

Den kollektiva hjärnan The collective brain

I början av september 2019 återvände vi till Veskijärve. Genom samtal och promenader och med hjälp av meteorologiska strategier, andra temporaliteter och ledda meditationer reflekterade vi kring konstens roll i samhället, självorganisering som strategi och hur vi tillsammans kan ta oss an och möjligtvis forma vår framtid.

At the beginning of September 2019, we returned to Veskijärve. Through conversations and walks and with the help of meteorological strategies, other temporalities and guided meditations we collectively reflected on the role of art in society, self-organization as a strategy and how we together can take on possibly be part of shaping our future(s).

ウ

ウ

ウ

エ

エ

エ

エ

エ

エ

Växthuset

The Greenhouse

I oktober 2019 inviger vi vårt nybyggda växthus, som byggts ut i den gamla Art Lab Gnestas lokaler i det gamla bryggerihuset från 1903 och ger oss en odlings- och utställningsyta på omkring 120 kvm. Växthuset blir en mötesplats för unga Gnestabor, konstnärer och allmänheten, och väcker också frågor om att fånga och förflytta klimat. Här genomförs pedagogiska och deltagardrivna konstproduktioner, och här sker samtal, möten och måltider.

Med sin bakgrund i projektet Saqbatomaten (se Fält #8) kommer den nya huskroppen att fungera som en konstnärlig och social plattform där frågor om växtlighet, odling och migration får sin hemvist.

En plats för nostalgi och tröst, liksom för praktiskt arbete fullt av liv och hopp. In October 2019, we inaugurate our newly built greenhouse, which has grown out of Art Lab Gnesta's premises in the old brewery house from 1903, and gives us a cultivation and exhibition area of about 120 square meters.

The greenhouse will be a meeting place for young residents of Gnesta, artists and the public, and will also raise questions about capturing and changing climate. Here, educational and participant-driven art productions will happen, and here, conversations, meetings and meals take place.

With its background in the project Saqba tomato (see Fält #8), the new building will serve as an artistic and social platform where issues of ecology, cultivation and migration will take place.

A place for nostalgia and comfort, as well as for practical work full of life and hope.

**Oraklet Post human
Kristina Sigunsdóttir**

Följande poetiska text är utgångspunkten för ett performance som under hösten 2019 äger rum i Frösjöns blågrå höstvatten som omfattar Bryggeriholmen där Art Lab Gnesta är beläget. Ur vattnet stiger ett orakel upp för att ge dunkla och mångtydiga svar på några av samtidens stora frågor. Orakel (av latinets orare, tala) har i alla tider gett människor svar på stora och komplexa frågor. Längtan efter ett orakel som talar till och vägleder människan genom den förstörelse hon har skapat besvaras genom detta performance.

Performance: Oda Brekke
Text: Kristina Sigunsdotter.

här ska jag gräva er grav
här i den mjuka dyn

jag vaknade ensam
i människotidens krater
upplyst av
eldklotets sista gnistor

runt mig
en hög av oformliga embryon
döda ägg
runt mig
vitmärlornas sång

framför mig vred sig
Lamia
hungrig hålögd
jag såg hennes kropp ur alla vinklar
allt som rör sig inuti
alla zickzackspår
och nerviga färger

Now I am become death. Destroyer of worlds.

jordens bröstorg har öppnat sig likt en påfågel
brett ut sig för människovargen

sumpmark sväljmark
köttätande växter och köttätande människor

post human

ni bär blodet på era händer
jag bär er skuld

jag reste mig
ett väsen ur mull mot ytan och solen
jag kände igen smaken i min mun
gyttja
insprängt rött
ornament
när jag tryckte försiktigt på min mage
rann genomskinliga vätskor ut
blödde genom skalet
tunt glasaktigt
ett sprucket vinteräpple
olika sorters sorg
ur en verklig människa

post human

jag doftar som de första timmarna
dy
humus
svavel

post human

slagg
skummet klöste sig upp för stranden
lämnade mig randig
linjer av
sopkärlsgrön

nattdjuren skäller fastfrusna vid strandkanten
färgerna samlas
fastnar i sprickorna

jag ser människan framför mig
jag ser er i alla era åldrar

jag bokstaverade meningar
i gommens skrymslen
där ingen annan kan läsa

post human

jag blöter upp bergen
och penslar mig med dem

post human

Det är jag som är orden i er mun
Det är jag som ser hur ni smälter till skuggor

eftervärld
ljuset är bräckligt
min hud vit som plast
och blank som is

när jag öppnar munnen kommer orden ni alla längtat efter
men inte längre förstår
era döda kroppar gapar
som försöker de fånga dem

jag vet saker om era sista ord
hur ni bär dem som cancer
jag vet om ert ointresse för metaforer
hur ni glömmer vad det är att vara människa
jag vet allt om barnens tunna armar och platta bröstorgar

little girl
fat woman

ni kommer lämna era fönster öppna
ni kommer höra fåglarna
ni kommer höra deras sång
den är för er
darrande kommer ni höra dem sjunga

ni kommer aldrig glömma fåglarna
men ni kommer glömma regnet

och regnet kommer

ANTHROPOCENE

jag ser blixtgator
genom mörker städer
stormar
höghus
tak som pappersflyg
ni sover
sömn så vit
så sömn så vit

existens
att dö av att skaka
att dö av att smälta
att dö av att växa samman

flugorna som sönderslitna strasshalsband
målar regnbågar på era kroppar
sand soda dolomit kalk nefelin sulfat
blykristall fasetter kaliglas spektrum

fingertopparna
lyssna nu
människans nyckelben
är okända instrument
ni ska spela på dem
trots att ni inte vet hur

lyssna nu
innan ni ruttnar

se mig måla med blixtrande aska
över era människoryggar
en lysande text en bild av allt

se hur era hemliga ansikten
träder fram som fossiler

jag ser
er neurosyfilis
er CADASIL
er undergång
och övergång

det är inte djuret

det är människan som luktar
det är inte djurets sår
inte djurets sorg

det är människan som har svansen mellan benen
det är människan som har öronen bakåt

inuti era kolkroppar
står åren som soldater
uppklädda till tänderna
medaljer klockor
inuti er
ljudet av krigskors
radioaktiv metall
och er glömska
en spegelfläck i min iris

CACOTOPIA

atomljuset bryts
slås sönder och piskas till skum
vattenvirvlar
jordämnen
kalkspat

CACOTOPIA

det kommer hända
medan ni diskuterar vad som är ert
medan ni trampar över era kroppar

CACOTOPIA

syran blöder genom jorden
över era nakna fötter
oskarpa ansikten

er aska
min snö

ni är
spåren
stulna av tidvattnet

svalda av havet
ni är
ekot
av kropparna
när de slår mot marken
jag ser
jag håller mina systrars hår
medan de
gräver sig
ner i graven

jag håller
jag håller

Älskling, älskling farväl!

de sjunker i smuts
benblommor
maskhål

mina systrars namn finns överallt här

lyssna
det finns ännu tid att byta plats på stenarna
ändra riktning på floderna
ömsa tid mot jord
sorger mot rötter

det kommer växa blommor där ni nu står
anemoner
vilda med de vita kronbladen särade
oskyldigt frestande
sköra under djurens klor

CACOTOPIA

er aska
min snö

The following poetic text serves as the point of departure for a performance taking place in the fall of 2019 in the blue-grey autumn water of Frösjön which envelops Bryggeriholmen where Art Lab Gnesta is located. From the water an oracle rises to provide obscure and ambiguous answers to some of our time's major issues. Oracle (from the Latin orare – to speak) have always given people answers to big and complex questions. The longing for an oracle that speaks to and guides us through the destruction we have created is here answered.

Performance: Oda Brekke
Text: Kristina Sigunsdotter.

here I will dig your grave
here in the soft mud

I woke up alone
in the crater of human time
illuminated by
the last sparks of the fireball

around me
a pile of shapeless embryos
dead eggs
around me
amphipods sing

In front of me twisted
Lamia
hollow-eyed, hungry
I saw her body from every angle
all that which moves inside
every zigzag trace
and nervate color

Now I am become death. Destroyer of worlds.

earth's ribcage open like a peacock
spread out before the wolf-human

wetlands swallowing lands
carnivorous plants carnivorous humans

post human

the blood is on your hands
your blame is on me

I stood up
creature of dirt toward the surface and sun
I knew the taste in my mouth
mud
red interspersed
ornament
when I gently pushed on my belly
translucent fluids trickled out
bled through the shell
thin glass-like
a cracked winter apple
different types of sorrow
out of a real human

post human

my scent is like the first hours
mud
humus
sulfur

post human

dross
the foam clawed its way onto the beach
left me striated
lines of
trashcan green

nocturnal beasts bark frozen by the edge of the water
colors pool
stuck in the cracks

I see the human before me
I see you in all your ages

I sounded out sentences
in the nooks of the palate
that nobody else can read

post human

I soak the mountains
and paint myself with them

post human

It is I, the words in your mouths
It is I, seeing you melt into shadows

afterworld
the light is fragile
my skin white like plastic
and smooth as ice

when I open my mouth the words you've all longed for
but no longer understand
your dead bodies
gape as if you were trying to catch them

I know about your last words
how you carry them like a cancer
I know about your disinterest in metaphor
how you forget what it is to be human
I know all about the thin arms and flat ribcages of the children

little girl
fat woman

you will leave your windows open
you will hear the birds
you will hear their song
it is for you
trembling you will hear them sing

you will never forget the birds
but you will forget the rain

and the rain will come

ANTHROPOCENE

I see lightning streets
through darkness cities
storms
high-rises
roofs like paper planes
you sleep
a sleep so white
so sleep so white

existence
to die by tremor
to die by melting
to die by growing together

flies like torn rhinestone necklaces
paint rainbows across your bodies
sand soda dolomite lime nepheline sulfate
lead crystal facets soda-lime glass spectrum

fingertips
now listen
human clavicles
are unknown instruments
you will play them
even though you don't know how

now listen
before you rot

watch me paint with sparkling ashes
across your human backs
a shining text an image of it all

watch your secret faces
appear as fossils

I see
your neurosyphilis
your CADASIL
your passing on
and passing through

is not the animal

that stinks it is the human
it is not the animal's wound
not the animal's sorrow

it is the human with its tail between its legs
it is the human with its ears back

inside your carbon bodies
the years as soldiers
dressed to the teeth
medals watches
inside you
the sound of wartime decorations
radioactive metal
and your forgetfulness
a mirror spot in my iris

CACOTOPIA

the atomic light breaks
shatters and is whipped into a foam
whorls in the water
earth substances
calcite

CACOTOPIA

it will come to be
while you discuss what is yours
while you trample your bodies

CACOTOPIA

acid bleeds through the ground
over your naked feet
blurry faces

your ashes
my snow

you are
the traces
stolen by the tide

swallowed by the sea
you are
the echo
of bodies
as they hit the ground
I watch
I hold the hair of my sisters
as they
dig themselves
into the grave

I hold
I hold

Darling, darling farewell!

they sink into dirt
bone flowers
wormholes

here my sisters' names are everywhere

listen
there is still time to change the positions of the stones
change the way the rivers flow
shed time for earth
sorrows for roots

where you stand flowers will grow
anemones
wild with white petals spread
innocently tempting
delicate under the claws of the animal

CACOTOPIA

your ashes
my snow

välkommen welcome
till to the
Önesta
archipelago skärgård

Axel Andersson

↑ Havsörnar, 1897, Bruno Liljefors,
Nationalmuseum Creative Commons BY-SA

Frösjön, 1800s,
foto: Bror Emil Hildebrand

John Constable målade runt 1820 ett jordbrukslandskap i Londons utkanter. Tavlans namn efter platsen: "Hampstead Heath". Idag är Hampstead Heath en park, i en storstads gastkramande omfamning. Förgrunden i Constables fortfarande idylliska landskap ligger i skuggan. Över några figurer lite längre bort skiner sommarsolen. På himlen syns vackra stackmolnformationer. Skuggan, går det att anta, har skapats av ett liknande moln mellan förgrunden och solen, utanför området som tavlan avbildar. Antagandet leder också till slutsatsen att snart kommer skuggan att röra på sig. Den kommer att försvinna ur bilden, eller så kommer den att färdas in i det gröna landskap som Constable har frammanat.

Konstnären Bruno Liljefors målade 1897 en i jämförelse med "Hampstead Heath" på många sätt väsensskild landskapsbild. "Havsörnar" visar två av dessa fåglars jakt på en lom ute på en upprörd vattenmassa. Lommen vänder sig om mot en av örnnarna som precis satt klorna i lommens rygg. Den andra örnen flaxar till alldeles intill. Dess ena vingspets kapas av ramen. Liljefors använder sig här av ett grepp från de vid tiden populära japanska träsnitten där landskapets hela handling inte ryms vilket ger, liksom i Constables tavla, en känsla av att det finns rörelse utanför bilden.

Sörmlänningen, poeten och konstnären Björn von Rosen, en gång boende i Vårdinge, kritiserade Liljefors (som hade band till Frösjön) och dennes målning i boken *Om naturtrohet och andra funderingar om konst från 1968*. Lommen, invände von Rosen, skulle ha försökt att dyka från örnnarna. Under jakten skulle den bara ha kommit upp med sitt huvud för att andas. Om örnen hade satt sina klor i lommens rygg hade det varit när ryggen varit under vatten (vilket den inte är i tavlan), precis innan lommen försökt sätta sig i säkerhet i djupet igen. Men på ett sätt intensifierar von Rosens invändning endast Liljefors uppenbara intention. Naturkonstnären vill skildra ett ögonblick i en handling. Något skedde och ett ögonblick senare eller tidigare hade motivet sett annorlunda ut. Det är med andra ord tiden som går, precis som i Constables skugga.

"Det svenska landet är på en gång mycket gammalt och mycket ungt". Så skriver Sten Selander i sitt monumentalverk *Det levande landskapet i Sverige från 1955*. Selander var också han poet, men även botaniker. Det svenska urberget är ett av världens äldsta. Vegetatio-

Around 1820 John Constable painted an agricultural landscape in the outskirts of London. The painting was named after the site: "Hampstead Heath". Today, Hampstead Heath is a park, in a big city's ghostly embrace. The foreground of Constable's still and idyllic landscape lies in the shadow. Above a couple of figures a little further away, the summer sun is shining. In the sky you see beautiful cumulus cloud formations. The shadow, it is possible to assume, was created by a similar cloud between the foreground and the sun, outside the area depicted in the painting. The assumption also leads to the conclusion that the shadow will soon be moving. It will disappear from the picture, or travel into the green landscape that Constable has conjured.

In 1897, the artist Bruno Liljefors painted a very different landscape painting, compared to "Hampstead Heath". "Sea eagles" shows two of these birds hunting a loon out on an upset body of water. The loon turns to one of the eagles that puts its claws in the back of the loon. The other eagle flaunts right next to it. One wing tip is cut off the frame. Here, Liljefors uses a method from the Japanese woodcuts popular at the time where the whole action of the landscape is not pictured, something that, as in Constable's painting, gives a feeling that there is movement outside of the painting.

Sörmland native poet and artist Björn von Rosen, once a resident of Vårdinge, criticized Liljefors (who had ties to Frösjön) and his painting in the book *About Natural Faith and Other Thinkings about Art from 1968*. The loon bird, objected von Rosen, would have tried to dive in order to escape the eagles. During the hunt, it would only have come up with its head to breathe. If the eagle had put its claws in the back of the loon, it would have been when the back was underwater (which it is not in the painting), just before the loon tried to settle into the depth again. But in a way, von Rosen's objection only intensifies Liljefors' obvious intention. The artist wants to portray a moment within an act. Something happened and a moment later or earlier, the subject had looked different. In other words, it is time that passes, just like in the shadow of Constable.

"The Swedish country is at one time very old and very young" Sten Selander writes in his monumental work *The Living Landscape in Sweden from 1955*. Selander was also a poet and a botanist. The Swedish bedrock is one of

nen är en av världens yngsta. Det som idag är Sverige töade fram sent ur den senaste istiden. Selanders mening är på en och samma gång med fakta överensstämmande, och övertygande diktning. Även det stärkande adverbet **MYCKET** kommer här till sin rätt, trots att sådana förstärkningar ofta producerar motsatsen till vad de lovar.

Text är lika bra på att skildra långa förlopp som bild är på att fånga det ögonblickliga. Naturskildringar i prosa förlägger sig därför ofta som regel över minst en årstidscykel. Naturskildringar i bild söker i regel intrycket, avtrycket (tråkiga diagram undantagna). Och här kan vi kanske förstå dilemmat i att förmedla ett landskap. När vi pratar om landskapet förhandlar vi mellan skrift och bild – men av prat blir det inte historia, bara en levd verklighet.

Den historiska period där det långa och det korta möts i en tydlig paradox är forntiden, en landskap med människor utan skriftsystem i vad som på engelska kallas "prehistory", vilket på svenska skulle översättas som "förhistoria". I övergripande landskapshistorier behandlas denna mycket långa tid med några få sidor innan vi kastas in i senare åldrar som vi som läsare anses kunna förstå bättre då vi har skriftliga källor att utgå från. Vi ges en bild – som om det handlar om ett ögonblick – av när ett landskap bosätts för första gången innan vi slussas in i skriftens långa tid. Bilden är inte särskilt övertygande eller intrycksskapande. Yxor och primitiva människor i päls tafatt sammanfattande hundratals år av politiska, sociala och religiösa utvecklingar.

I Selanders episka tidshorisont är den sörmländska kulturen enbart mycket ung, vilket komplicerar frågan. Men tiden mellan de första sörmlänningarnas ankomst och då de kunde kommunicera på något för oss läsbart sätt (och träder in i "historien") är fortfarande mycket längre än tiden efter. Det kan ha varit redan för 7000 år sedan som vi finner de första sörmlänningarna. I Frösjötrakten är bosättningarna dock mycket yngre, kanske först från 1200-talet f.Kr, alltså sen bronsålder. Då hade den första pyramiden i Giza (Khufu) stått färdig i 1300 år. Och samtidigt som människorna kom till Frösjön ska, om det ägde rum, det trojanska kriget härjat – det som långt senare skildras i Illiaden (på 700-talet f.Kr), ett versepos som på många sätt blir bloddrypande startskottet för den västerländska litteraturen.

the oldest in the world. The vegetation is one of the youngest in the world. What today is Sweden thawed late from the last ice age. Selander's opinion is at one and the same time with facts consistent and convincing. Even the reinforcing adverb **MUCH** is here in its place, although such reinforcements often produce the opposite of what they promise.

Text is as good at depicting long processes as image is at capturing the instant. Depictions of nature in prose therefore usually extend over at least one seasonal cycle. Depictions of nature in pictures usually look for the impression, the imprint (boring diagrams excluded). And here we may understand the dilemma of conveying a landscape. When we talk about the landscape, we negotiate between writing and image – but talk is not history, just a lived reality.

The historical period where the long and the short meet in a clear paradox is prehistoric times, a landscape with people without systems of writing in what in English is called "prehistory", which in Swedish would be translated as "förhistoria". In general landscape stories, this very long time is dealt with a few pages before we are thrown into later ages that we as readers are able to understand better when we have written sources to start from. We are given a picture – as if it was a brief moment – of when a landscape is settled for the first time before we are locked into the long period of writing. The picture is not very convincing or impressive. Axes and primitive people in fur unseemly summarize hundreds of years of political, social and religious developments.

In Selander's epic time horizon, the Sörmlandic culture is only very young, which complicates the issue. But the time between the arrival of the first Sörmlanders and when they were able to communicate in something readable to us (and enter into "history") is still much longer than the time after. It may have been already 7000 years ago that we find the first sörmlanders. In the Frösjö area, however, the settlements are much younger, perhaps only from the 13th century BC, ie later Bronze Age. By then, the first pyramid in Giza (Khufu) had been completed in 1300 years. And at the same time as the people came to the Frösjön, if that happened, the Trojan war would be ravaged – that which is much later portrayed in the Illiad (in the 700s BC), an epic poem that in many ways becomes the lurid starting point for Western literature.

Sjöar täcker en tolfedel av Sveriges yta, enligt Selander. Globalt sätt är det en anomali. Det har att göra med att det svenska landskapet är "mycket ungt". Selander skriver: "Sett på lång sikt är en sjö alltid en efemär skapelse, som hör till ett flodsystems eller ett landskaps ungdomstid." Två faktorer spelar in. Sjöns avrinning gräver sig ständigt djupare och suger större volymer ut ur sjön. Och tillflödena tar med sig slam som grundar sjön då de får botten att stiga. I landskap där mer än berggrunden är "mycket gammal" har sjöarna redan mött sina öden och blivit floder.

Den istid som också ligger bakom det svenska landskapets nuvarande ungdom hör också samman med Gnesta skärgård, belägen i ett mer förpubertalt stadium. Runt 1800 f.Kr var vattennivån 25 meter högre än dagens. En av anledningarna var att isen tryckt ner landmassan. Det skulle dröja ända till tiden kring år 0 för att landskapet kring Gnesta skulle "återfå" sin nuvarande form. Vid 1200 f.Kr kunde bronsåldersmänniskorna i trakten idka handel över ett pärlband av öar i vad som var en vik av Östersjön. Frösjön var med andra ord inte en sjö, utan en fjärd. Det skulle dröja till slutet av bronsåldern vid 500 f.Kr. innan sjön tog mer igenkännbara former och dess ungdomstid kunde påbörjas (även om vattennivån fortfarande låg 12 meter över dagens). Istället för utgöra en värld av öar hade Frösjön avgränsat sig och blivit hem till två större: den som senare skulle bli Prästön och den ö på vilket Södertuna slott långt senare skulle byggas (en ö som nu längre inte är en ö).

När Frösjön till slut blivit en sjö tog den sin plats i ett sjösystem som definierade en naturlig gräns som snart skulle översättas till en mänsklig. Sjöarna Klämningen, Frösjön och Sillen skär transversalt genom landskapet och skulle under medeltiden skilja det uppodlade "Storlandet" mellan de tre sjöarna och Storsjön i öster och en skogiga moränmarker som kallades "Hedlandet". Vid denna tid hade orten kring Frösjön varit associerat med ett namn som skulle bli dess eget: Frö.

Det finns från 1314 en nedteckning av namnet Frøstunum vid sjöns kyrkby. Kyrkan (dagens Frustuna) hade byggts under andra hälften av 1100-talet. Kanske var platsen tidigare en kultplats för järnålderns gudar, och innan dess för bronsålderns. Den observanta som vandrar från dagens Gnesta ut mot Frustuna lägger märke till en skålgrop, en älv-

Lakes cover one-twelfth of Sweden's surface, according to Selander. Globally, it is an anomaly. It has to do with the fact that the Swedish landscape is "very young". Selander writes: "Seen in the long run, a lake is always an ephemeral creation, which belongs to the youth system of a river system or a landscape." Two factors come into play. The lake's drainage is constantly digging deeper and sucking larger volumes out of the lake. And the inflows bring with them sludge that forms the lake as they cause the bottom to rise. In landscapes where more than the bedrock is "very old", the lakes have already met their fate and become rivers.

The ice age, which is behind the Swedish landscape's current youth, is also associated with the Gnesta archipelago, located at a more pre-pubertal stage. Around 1800 BC the water level was 25 meters higher than today's. One of the reasons was that the ice pushed down the land mass. It would take until the time around year 0 for the landscape around Gnesta to "regain" its present form. By 1200 BC, the Bronze Age people in the area were able to trade a pearl band of islands in what was a bay of the Baltic Sea. In other words, the lake was not a lake, but a bay. It would last until the end of the Bronze Age by 500 BC. before the lake took on more recognizable forms and its youth could begin (although the water level was still 12 meters above today's). Instead of forming a world of islands, Frösjön had delimited itself and became home to two larger ones: the one that would later become Prästön and the island on which Södertuna Castle would be built much later (an island that is now no longer an island).

When Frösjön finally became a lake, it took its place in a system of lakes that defined a natural boundary that would soon be translated into a human. The lakes Klämningen, Frösjön and Sillen cut transversely through the landscape and would in the Middle Ages distinguish the cultivated "Great Land" between the three lakes and the Great Lake in the east and a wooded moraine field called "Hedlandet". By this time, the town around Lake Frösjön had been associated with a name that would become its own: Frø (seed).

From 1314 there is a record of the name Frøstunum at the lake's church village. The church (today's Frustuna) had been built in the second half of the 12th century. Perhaps the site was previously a cult site for the gods of the Iron Age, and before that for the Bronze Age.

kyrkan, intill vägens vänstra sida inte långt från kyrkan. Skålgropar var förmodligen platser för offergåvor.

Vi har få källor som berättar om kulturer associerade med Frö (eller Freja eller Frej). Dock finns det genom dessa gudars genealogi ett förmodat samband med gudinnan Nerthus som den romerska historikern Tacitus skriver om i *Germania* från omkring år 98. Nerthus var en "Moder Jord", alltså en motsvarighet till den grekiska skördegudinnan Demeter. Tacitus skriver att Nerthus lever på en ö i havet och kan endast hanteras av hennes präster. Ibland för hon bland folket i en vagn. Det betyder festtider och allt järn låses in och krig får inte inträffa. När färden tar slut återvänder gudinnan till helgedomen och vagnen tvättas i en avlägsen sjö av trålar som sedan offras i samma vattenkropp.

Det är på ett sätt lika förvirrande som passande att helgedomen ligger i havet, men att tvagningen (och offren) sker i en sjö. Kanske är det en sjö på en ö? Hur vanliga människor tillbad Nerthus, förutom att fira hennes besök, säger Tacitus inte något om. Vi kan anta att något slags offer ingick och att offerandet kan ha skett i samband med vatten. Skålgroparna, som börjar dyka upp i landskapet på bronsåldern, har antagits varit förknippade med offer till skörde- och fruktbarhetsgudomar.

Det var på många sätt naturligt att den kristna kyrkan, som vid Frustuna nära skålgropen, övertog de tidigare religionernas kultplatser när den etablerade sig. Uppsala är idag Svenska kyrkans centrum precis som platsen var en centralort för järnålderns asadyrkan. Tiderna övergår i varandra, i en rörelse framåt. Och så kunde det också ha fortsatt. Men ibland vänder dock tiden och letar sig tillbaka till sin källa.

Gnesta skärgård är på väg mot oss, igen. Den sörmländska erfarenheten att stå upp från havet under senare millenier var redan på många sätt apart. Jorden har generellt varit föremål för en höjning av havsnivån, vilken i Skandinavien mötte sin motkraft i en landhöjning. Men när havshöjningen nu fortsätter kommer Sörmland inte längre kunna förlita sig på ett sådant trumpkort.

Selander inleder sin bok med en passage som förtjänar att citeras i sin helhet:

Någon geolog har föreslagit, att kvar-tärtiden skulle anses avslutad med maskinålderns inträde, som alltså

The observant who walks from today's Gnesta out towards Frustuna notices a bowl pit, a river mill, adjacent the left side of the road not far from the church. Bowl pits were probably places for sacrificial gifts.

We have few sources telling about cultures associated with Frö (or Freja or Frej). However, through the genealogy of these gods, there is a supposed connection with the goddess Nerthus that the Roman historian Tacitus rewrites in *Germania* from about 98. Nerthus was a "Mother Earth", thus an equivalent to the Greek harvest goddess Demeter. Tacitus writes that Nerthus lives on an island in the sea and can only be handled by her priests. Sometimes for her to mix the people in a wagon. This means party times and all iron is locked in and war must not occur. When the voyage ends, the goddess returns to the shrine and the chariot is washed in a distant lake of thralls, which is then sacrificed in the same body of water.

In a way, it is as confusing as it is fitting that the sanctuary be in the sea, but that the washing (and sacrifice) takes place in a lake. Maybe it's a lake on an island? How ordinary people worshiped Nerthus, in addition to celebrating her visit, Tacitus says nothing about. We can assume that some kind of sacrifice was included and that the sacrifice may have occurred in connection with water. The bowl pits, which are beginning to emerge in the landscape of the Bronze Age, have been assumed to have been associated with sacrifices to harvest and fertility deities.

It was in many ways given that the Christian church, which at Frustuna near the bowl pit, took over the former places of worship when it established itself. Uppsala is today the center of the Swedish Church, just as the site was a central place for the Asa worship of the Iron Age. Times pass in each other, in a movement forward. And so it could have continued. But sometimes, however, time turns and looks back to its source.

Gnesta archipelago is heading towards us, again. The Sörmland experience to rise from the sea in later millennia was already in many ways separate. The earth has generally been subject to a rise in sea level, which in Scandinavia met its counter-force in a land rise. But as the sea rise now continues, Sörmland will no longer be able to rely on such a trump card.

Selander begins his book with a passage that deserves to be quoted in its entirety:

skulle få inleda en ny geologisk epok. Ty då ingrep plötsligt en ny faktor i jordens historia: människan, som med maskinernas hjälp blev en makt, jämställd med naturkrafterna, och redan har omdanat nästan hela jordytan.

Dessa ord, från 1955, motsäger på ett sätt Selanders diskussion om den svenska sjöns utvecklingshistoria. Att den föds ur havet och långsamt med ålder övergår till att bli en flod (så till vida den inte är en gravsänka, som Vättern). I klimatkrisens värsta scenario kan både isarna i Arktis och Antarktis smälta, vilket skulle innebära en havshöjning med mer än 60 meter. Även om det inte blir så illa smälter isarna redan i en sådan takt att vattnet inom några tusen år kan komma tillbaka till nivåer som den befann sig på när Frösjön var en fjärd i Östersjön och Gnesta del av dess skärgård.

Om naturhistoria kan, till synes, vända med människans hjälp så är det också på sin plats att vi som art börjar att lite mer uppmärksammat speja upp mot det förflutna som ligger framför oss. Men en sådan rörelse är något som vare sig bilden, med dess ögonblick, eller texten, med dess stora tidssvep, står rustade att företa sig. Måhända måste vi söka oss till något som ligger däremellan – för att där finna vändningen.

Kanske kommer vi i framtiden se vår tid som en där det ”främmande skiljs från det främmande”. Formuleringen kommer från den tyske poeten Paul Celan och beskriver vad han tror att en dikt kan göra. Det beror på våra handlingar om framtiden innehåller en sådan historia. Kommer vi som bor i Gnestatrakten finnas kvar, i någon form, för att hälsa besökare välkomna till Gnesta skärgård? För någon gång, förr eller senare (och med eller utan vår hjälp), kommer skärgården att återuppstå i landskapet. Varje stund bär med sig ett hopp om att bli en urskiljningspunkt där långa tidsrymder snor sig kring sin egen axel.

Axel Andersson är historiker, författare och kritiker bosatt i Gnesta.

Some geologist has suggested that the Quaternary period should be considered completed with the onset of the machine age, which would thus be allowed to initiate a new geological epoch. For then suddenly a new factor in the history of the earth intervened: man, who with the help of machines became a power, equated with the forces of nature, and has already transformed almost the entire earth's surface.

These words, from 1955, in a way contradict Selander's discussion of the development of the Swedish lake. That it is born out of the sea and slowly with age turns into a river (so far it is not a tomb, like Vättern). In the worst-case scenario of the climate crisis, both the Arctic and Antarctic ice can melt, which would mean a sea rise of more than 60 meters. Although not so bad, the ice is already melting at such a rate that within a few thousand years the water can return to levels it was at when Frösjön was a bay in the Baltic and Gnesta part of its archipelago.

If natural history can, apparently, turn with the help of man, it is also in its place that we as a species begin to look a little more attentive to the past that lies ahead of us. But such a movement is something that neither the image, with its moment, nor the text, with its large time sweep, is equipped to undertake. Maybe we have to look for something that lies in between – to find the turn there.

Perhaps in the future we will see our time as one where the “foreign is separated from the foreign”. The phrase comes from the German poet Paul Celan and describes what he thinks a poem can do. It depends on our actions if the future contains such a story. Will we who live in the Gnesta area still be here, in any form, to welcome visitors to the Gnesta archipelago? Because some time, sooner or later (and with or without our help), the archipelago will re-emerge in the landscape. Each moment carries with it a hope of becoming a point of distinction where long periods of time revolve around their own axis.

Axel Andersson is a historian, writer and critic living in Gnesta.

ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad

ponbs pms
squid squad

ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad

ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad

ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad
ponbs pms
squid squad

Squid Squad samlar unga i Gnesta för att genom konstnärliga metoder lyfta deras engagemang kring klimatförändringarna och människans pågående exploatering av planeten.

Vi träffas i ett nybyggt växthus hos Art Lab Gnesta för att lära oss mer om allt från komposter och konst till opinionsbildning och civilkurage. Tillsammans kommer vi att utforska praktiska, filosofiska, psykologiska och konstnärliga frågeställningar och arbetsmetoder kopplat till människans förhållande till resten av naturen. Tanken är att fokusera den kunskap och energi som redan finns hos många ungdomar här och ge den en större plattform, att lyssna och att stödja det förändringsarbete som är nödvändigt.

Vi bjuder in opinionsbildare, aktivister, konstnärer och andra experter för gemensamma diskussioner, workshops och presentationer. Vi möter och samtalar med andra unga opinionsbildare och aktivister, vi utforskar alternativ till den normativa livsstilen som bygger på ändliga naturresurser. Vi åker på studiebesök till platser och personer som har ett brinnande engagemang för frågan. Tillsammans är vi en kraft för att gräva där vi står, att börja förflytta positionerna i lilla Gnesta, men ger ett mycket större eko.

Parallellt med vår gemensamma skola skapar vi manifestationer och monument, som gestaltar vårt utforskande av samtidens begränsningar men också kunskapen om att det går att göra annorlunda. **Squid Squad brings together young people in Gnesta to enhance their activism on climate change and discuss humanity's ongoing exploitation of the planet through artistic methods.**

We meet in the newly built greenhouse at Art Lab Gnesta to learn more about everything from composting and art, to change-making and civil disobedience. Together we will explore practical, philosophical, psychological and artistic concerns and working methods linked to human's relation to the rest of nature. The idea is to focus the knowledge and energy that already exists within many young people in Gnesta and by giving it a bigger platform, listen and support the necessary work of change.

We invite opinion makers, activists, artists and other experts to our discussions, workshops and presentations. We meet and talk with other opinion makers and activists, we explore alternatives to the normative lifestyle that is based upon finite natural resources. We visit places and people who have truly committed to the cause. Together we are a force to dig where we stand, to begin moving positions in the small town of Gnesta, but that will give a much bigger echo.

Squid Squads

dykar-skola

Hilda och Majas rapport

Den 23 augusti bjöd Squid Squad och Art Lab Gnesta in på dykworkshop och dagen efter åkte vi till Oaxen i Järna för att dyka i havet. Vi båda (Hilda och Maja) hade planerat att vara med och dyka men på grund av sjukdom är vi här för att observera och dokumentera istället.

Människan kan ännu inte evolutionerats till undervattensandning men med dagens hjälp kommer våra dykare att kunna göra det med hjälp av gasflaskor. Reflexen är att inte andas under vatten, så det gäller att övervinna reflexen och att andas in gasen. Det är detta dykningseleverna fick öva på den första dagen av träning som skedde på badhuset i Gnesta.

Då träningen blev lite försenad fick vi i uppgift att intervjua marinbiologen som kom för att lära oss om hur vatten förorenas, speciellt Östersjön. Hon kommer från Länsstyrelsen och heter Johanna.

Johannas jobb är att skydda naturreservat i vattnet. För att ha koll på vad som finns under ytan brukar marinbiologerna "inventera". Det betyder att de dyker in under vattnet för att se vilka arter som finns där. De brukar även filma med en kamera som sitter på ett snöre för att titta in under ytan. Denna vecka har hon provfiskat för att få bättre koll på fiskarna som finns i ett område.

Johanna jobbar i Nyköping och håller koll på hela sörmjäländskustens vatten. Det hon är här för att lära oss om idag är om hur vattnet förorenas i takt med klimatförändringarna. Nu för tiden har det blivit mer mikroplaster och mer plast i vattnet. Även mer förgöring, som fosfor och kväve. Det gör att det växer väldigt mycket och blir algblooming. När det är klart sjunker det ner till botten och där det hamnar blir det syrebrist, då får inte växten någon luft och botten torkar.

Dagen efter möttes vi upp klockan 10 på morgonen och tog bilen ut till Oaxen i Järna. Oaxen är en vacker ö med stora vita stenstränder som ligger i Östersjön. När vi var där hade

dykinstruktören Jakob redan gjort i ordning dykarnas dräkter och lagt ut en lina för dom att följa i vattnet.

Vi fick låna en systemkamera av Art Labs filmare Peter och tog bilder på naturen och dykarna när de var i action. Dykarna hade på sig sin dykar-dräkt och gastuber, gastuberna är ca 10 kg extra på kroppen så dykarna med sina stora simfötter och gastuber såg ganska roliga ut på väg ner till vattnet, dom var som fiskar på land! Och när dom väl var i vattnet simmade de runt som att de alla var väldigt erfarna fiskar, de alla lärde sig väldigt snabbt.

Dykarna var i vattnet väldigt länge så när de kom upp var de trötta och då bjöd Art Lab Gnesta på en välförtjänt lunch. Vi pratade då om dagens dykning och alla verkade nöjda och glada med upplevelsen. Så tack Art Lab Gnesta för dessa 2 dagar! Även om vi inte var med och dök har vi lärt oss massor och det har varit väldigt intressant! Hoppas att det kommer fler tillfällen så att vi också får vara med och tack alla som varit med!

— Hilda Ander och Maja Liljebald

↑ Solen skiner olika beroende på vädret III, 2019, foto: Åsa Norman

Solen skiner olika beroende på vädret II, 2019, foto: Åsa Norman

Efter ett par månader i vårt residency presenterade konstnären Åsa Norman vårvintern 2019 en rad nyproducerade verk: broderier, applikationer och ett videoverk, i utställningen Solen skiner olika beroende på vädret.

Solen skiner olika beroende
på vädret
The sun shines differently
depending on the weather
Åsa Norman

February 9 – March 17, 2019
Caroline Malmström, curator

Samtiden beskrivs ofta som insvept i ett mörker: vi förmår inte att hindra de eskalerande klimatförändringarna, klyftan växer mellan de som har och de som inte har och rasistiska och sexistiska företrädare får allt större inflytande. I konstnären Åsa Normans arbete lyfts blicken och riktas mot en annan ofta ansedd mörk historisk tidpunkt, 1200-talet. Det är en period sammankopplad med krig, pest och tidiga häxförföljelser. Då formulerade katolska kyrkan de första skrifterna om varför häxor skulle brännas, något som kom att verkställas under ett par sekel framåt i Europa.

I utställningen *Solen skiner olika* beroende på vädret leker konstnären med ett par progressiva rörelser och platser som formades som motstånd mot det hårda samhällsklimatet. Den 8×6 meter stora väggen täcks av ett nyproducerat draperi med en soluppgång över vatten. Ljuset som flödar in genom salens stora fönster får de blänkande bitarna tyg som utgör vattnet att glittra. Utställningens och draperiets titel är ett citat av den medeltida mystikern Mechthild von Magdeburg. Hon levde i Tyskland under 1200-talet som begin, i en typ av klosterliknande gemenskap med andra kvinnor, inriktad på bön och social verksamhet. I de sju böcker som utgör Gudomens strömmande ljus undersöker Mechthild hur relationen till Gud kunde ge kraft att gå emot samtidens makthierarkier för att leva ett annat liv än det förväntade. På så sätt utvecklade hon en intim och egen relation till det gudomliga – en relation som undersökte vad en människa är, vad det gudomliga är och vad kärlek är.

Med utgångspunkt i filosofen Jonna Bornemarks bok *Kroppslighetens mystik – En filosofisk läsning av Mechthild från Magdeburg* (2015) har Åsa Norman under flera år närmat sig Mechthilds arbete. I videoverket *Mechthilds kläder* placeras mystikern i en samtid när vi ser en kvinna utföra vardagliga sysslor iklädd en medeltida dräkt. I ett flertal broderier återkommer religiösa symboler, som vågen, spiken och guds hand. Genom de olika textila teknikerna och möten mellan material som plastpärlor, fejskinn och kamouflagemönster aktualiserar relationen mellan det mjuka och det hårda, mellan sinne och tanke, där Mechthild i sina skrifter alltid sätter en kroppslig erfarenhet i centrum. Kunskapen finns också bortom orden.

Textilt arbete var en vanlig sysselsättning i de medeltida klostren, och det finns skäl att tro att beginerna inspirerade Heliga Birgittas

Our times is often described as covered in darkness: we are not able to prevent the escalating climate change, the gap grows between those who have and those who do not, and racist and sexist representatives increasingly gain influence. In the work of artist Åsa Norman, our gaze is lifted and directed towards another often-regarded dark historical point, the 13th century. It is a period connected with war, plague and early witch persecution. This was when the Catholic Church formulated the first scriptures on why witches would be burned, something that would be executed for a few centuries ahead in Europe.

In the exhibition *The Sun Shines Differently Depending on the Weather*, the artist plays with a couple of progressive movements and places that were shaped as resistance to the harsh social climate. The exhibition hall's 8×6 meter great wall is covered by a newly produced drapery illustrating a sunrise over water. The light flowing in through the large windows makes the shiny pieces of fabric that is the water glitter. The title of the exhibition and the drapery is a quote from the medieval mystic Mechthild von Magdeburg. She lived in Germany during the 13th century as a Beguine, in a kind of monastic-like community with other women, focused on prayer and social activity. In the seven books that make up *The Flowing Light of Divinity*, Mechthild examines how the relationship with God could give strength to go against contemporary power hierarchies to live a different life than expected. In this way she developed an intimate and personal relationship with the divine – a relationship that examined what it is to be human, what the divine is and what love is.

Based on the philosopher Jonna Bornemark's book *Kroppslighetens mystik – En filosofisk läsning av Mechthild från Magdeburg* (2015), Åsa Norman has approached Mechthild's work for several years. In the video work *Mechthild's clothes*, the mysticist is placed in our time, as we see a woman performing everyday chores dressed in medieval clothing. Religious symbols, such as the wave, the nail and the hand of God, reappear in several embroideries. Different textile techniques and meetings between materials such as plastic beads, fake skin and camouflage patterns, highlight the relationship between the soft and the hard, between mind and thought, as the body's experience always is central in Mechthild's writings. Knowledge also exists beyond language.

Textile work was a common occupation in the medieval monasteries, and there are reasons

arbete i Vadstena. Hennes dotter, Katarina av Vadstena, är en annan medeltida figur som influerat arbetet som presenteras i utställningen. Som tolvåring giftes hon bort med den norske riddaren Eggard, och bodde under en period på Eggardsnäs, beläget utanför Nyköping, inte långt ifrån Gnesta. Efter ett par år lämnade hon platsen och äktenskapet för att flytta till Rom, där hennes mamma verkade och senare helgonförklarades.

Installationen Eggardsnäs – I was here är ett lekfullt minnesmärke över Katarinas uppbrott. En stor flagga med en broderat vykort från Rom är placerad i en hög textila byggstenar. Stenarna visar bilder från Eggardsnäs ruiner, arkeologiska fynd av frön från nyttoväxter vanliga i Sörmland under den här tiden, och en råtta – som beskylls vara anledningen till digerdödens spridning, sjukdomen som dödade Eggard när Katarina hade rest. Katarinas frigörelseprojekt manifesteras likt en upptäcksresande som lämnat en flagga efter sig för att göra anspråk på det nya territoriet.

Installationen Katta och Dilla's resa bygger på den lokala skrönan om nunnorna som var ute och rodde på sjön Klämmingen. När stormen slog till och de hamnade i vattnet lovade de Gud att bygga varsin kyrka och kristna Sörmland, bara de fick överleva. Efter att ha tagit sig oskadda i land, uppförde de i varsin vik Kattnäs och Dillnäs kyrka. I utställningen står ett par stockbåtar uppradade på ett podium, intill dem simmar två färgglada sjöodjur. På en av båtarnas segel finns nunnornas broderade namn repeterade: Katta Dilla Katta Dilla Katta Dilla...

Åsa Norman undersöker och fantiserar om ett par kvinnors strategier att skapa utrymme för att kunna arbeta och leva fria från mäns kontroll, i en annan tid än vår. Genom att vinkla persiennerna och kasta ljus på andra berättelser är de som sägs representera en viss tid visar hon på möjligheten att skapa platser för motstånd och handling. Under ateljévistelsen hos Art Lab Gnesta har konstnären träffat lokala experter och besökt länsmuseet för att gräva vidare i de lokala historierna. I botten finns ett intresse för historieskrivning: att hur vi ser på historien också beror på var vi befinner oss idag – precis som utställningens titel antyder.

to believe that the Beguines inspired Holy Birgitta's work in Vadstena. Her daughter, Katarina of Vadstena, is another medieval figure who influenced the work presented in the exhibition. As a twelve-year-old she was married to the Norwegian knight Eggard, and lived for a period at Eggardsnäs, located outside Nyköping, not far from Gnesta. After a couple of years, she left the site and the marriage and moved to Rome, where her mother lived and later was sanctified.

The installation Eggardsnäs – I was here is a playful memorial to Katarinas breakup. A large flag with an embroidered postcard from Rome is placed in a pile of textile building blocks. The blocks show images from the ruins of Eggardsnäs, archaeological finds of seeds from utility plants common in Sörmland during this time, and a rat – that is blamed to have spread the plague, the disease that eventually killed Eggard when Katarina had left. Katarina's emancipation project is manifested like an explorer who left a flag behind to claim the new territory.

The installation Katta and Dilla's journey is based on the local tale of the two nuns that were out rowing on the lake Klämmingen. When the storm struck and they ended up in the water, they promised God to build each church and christen Sörmland, if only they would survive. After safely washing up on land, in each bay they erected Kattnäs and Dillnäs church. In the exhibition there are a couple of stock boats lined up on a podium, next to them two colorful sea creatures swimming. On the sails of one of the boats, the nuns' embroidered names are repeated: Katta Dilla Katta Dilla Katta Dilla...

Åsa Norman explores and fantasizes about a couple of women's strategies to create space to be able to work and live free from men's control, in a different time than ours. By tilting the blinds and throwing light on other stories than those that are said to represent a certain time, her work show us the possibility to create spaces of resistance and action. During her residency stay at Art Lab Gnesta, the artist met with local experts and visited the county museum to dig further in the local histories. The work stems from an interest in history writing: how we look at history also depends on where we stand today – just as the exhibition's title suggests.

Many thanks to Bengt Landin for the story of Katta and Dilla, Sofia Kummel – Antiquarian, Sörmlands Museum, Kjell Taawo – Head of Unit Cultural Environments Sörmlands Museum and Björn Pettersson – Antiquarian, Archeology, Cultural Environments Sörmlands Museum.

September 28 – November 11, 2019

Caroline Malmström, curator

*The liminal system that runs
across the skin of the world*

Nisrine Boukhari,
Therese Enström,
Gideonsson/Londré,
Beatriz Santiago Munoz

Väder är tillstånd, eller växling av tillstånd, i atmosfären. Mänkligheten har alltid varit beroende av dessa växlingar och genom tiderna därför försökt observera och förutse dem. Modeller och verktyg har tagits fram för att få en överblick över det intrikata system som utgör "utsidan" och sammankopplar himlen med det jordiska. Idag, i en tid som erbjuder ett smörgåsbord av mörka framtidsutsikter: ekologiska, ekonomiska och humanitära katastrofer, finns ett nästan omätligt behov av att med teknikens hjälp förutspå framtiden. I stora delar av världen mäter vi nu, vi räknar och prognosticerar allt vi kan. Väderobservationerna fungerar på så sätt som en bild av hur vi tar oss an framtiden, det vi ännu inte vet.

Det vi vet är att klimatförändringarna är här, och att det kommer att bli svårare att vara människa på planeten jorden – för vissa mer än andra. Vädrets växlingar utgör ramen för vår existens, och med denna rams förändringar, förändras också vi. I utställningen *The liminal system that runs across the skin of the world* presenterar vi verk av fyra konstnärskap som på olika sätt rör sig kring bilder av det förändrade vädrets effekter, lusten och förmågan att föreställa oss en framtid, och vad som grumlar vårt seende.

Gideonsson/Londré presenterar det nyproducerade textverket *De vattensjuka* som i två parallella texter resonerar kring människans förändrade existens i en våtmarkstid. I en publikation, formgiven av Nathalie Ruejas Johnson, möts vi av en våthet som luckrar upp och sammanblandar de givna förutsättningarna för förståelsen av att vara människa. Texten uppehåller sig i ett landskap där fukten tränger på från alla håll. På en obestämd plats, i en oklar tid, skildras erfarenheten att som kropp önska, men misslyckas, att motstå nedbrytningen. *De vattensjuka* presenteras installerad i en minibar vilken håller texten torr och kall, ett eget mikroklimat som är en del av G/Ls pågående arbete med olika former av bevarande, där fukt behandlas som ett invasivt element. Verket har tillkommit som en del av Art Lab Gnestas samarbete med forskarnätverket Earth CoLab i projektet *Swamp Storytelling*.

I en serie akvarellmålningar har Therese Enström närmast sig Percival Lowell, astronomen som under sent 1800-tal populariserade tanken om liv på Mars, eftersom han tyckte sig se intrikata kanalsystem från sitt observatorium i Arizonas öken. Det var först långt efter hans

Weather is state, or change of state, in the atmosphere. Mankind has always been dependent on these shifts and through time therefore tried to observe and predict them. Models and tools have been developed to get an overview of the intricate system that constitutes the "outside" and connects the heavenly with the subterranean. Today, in a time that offers a smorgasbord of dark prospects: ecological, economic and humanitarian disasters, there is an almost insatiable need to predict the future with the help of technology. In large parts of the world we now measure, we calculate and forecast everything we can. In this way, weather observations can give us an image of how we approach the future, and what we do not yet know.

What we do know is that climate change is here, and that it will be more difficult to be human on planet earth – for some more than others. Weather changes are the framework for our existence, and with this frame's changes, we are also changing. In the exhibition *The liminal system that runs across the skin of the world* we present works of four artists who in different ways work around images of the effects of the changed weather, the desire and the ability to imagine a future, and what obscures our vision.

Gideonsson/Londré presents the newly-produced text work *De vattensjuka*, in which two parallel texts resonate about human's changed existence in a wetland era. In a publication, designed by Nathalie Ruejas Johnson, we encounter a wetness that loosens up and confuses the given conditions for the understanding of being human. The text resides in a landscape where moisture penetrates from all directions. In an indeterminate place, at an unclear time, an experience of being a body wishing for, but failing to resist degradation. *De vattensjuka* are presented installed in a mini bar that keeps the text dry and cold, a microclimate of its own that is part of G/L's ongoing work with various forms of conservation, where moisture is treated as an invasive element. The work was created as part of Art Lab Gnesta's collaboration with the research network Earth CoLab in the project *Swamp Storytelling*.

In a series of watercolor paintings, Therese Enström has approached Percival Lowell, the astronomer who popularized the idea of life on Mars in the late 1800s, as he saw intricate channel systems from his observatory in the Arizona desert. It wasn't until long after his death that NASA in the 1970's could refute the

död som NASA på 70-talet kunde motbevisa tesen. Idag vet vi att det finns vatten på Mars, men inte alls i den omfattningen som Lowells arbete föreslog. Tidigt i planetens historia har dess yta förmodligen varit täckt av stora hav, men solvindar har fått atmosfären att driva iväg och omöjliggjort större mängder vatten i flytande form. I takt med klimatförändringarnas konsekvenser pågår idag forskning för att förvandla Mars till en planet beboelig för människor. Mars har på så sätt fått beskriva både jordens historia och dess framtid. Med penseln doppad i vatten fångar Therese Enström en historia om drivkraften att utforska det okända, människans föreställningsförmåga och att hoppet kanske är det sista som lämnar oss.

Gosila av Beatriz Santiago Munoz visar dagarna efter orkanen María som drabbade Puerto Rico i september 2017. Kameran registrerar stilla det som sker och observerar en berättelse om störningar, arbete och meningskapande genom naturens gång. I ett landskap där de basala funktionerna satts ur spel, där det råder brist på dricksvatten och mat, arbetar människor med att återigen bygga upp det nödvändiga. Orkanen skildras aldrig i sig självt, men dess effekter ställer frågan om makten bakom den. Vad är egentligen ”orkanen”? Kan vi ens längre skilja på atmosfäriska processer, de mänskliga aktiviteter som förändrat dem eller de de koloniala strukturer som är med att styra dessa aktiviteter?

I Nisrine Boukharis video frost letter of a foggy afternoon som svävar högt i rummet, reflekterar brevskrivaren över dimma och hur den uppstår, i naturen och i krigszoner som en effekt av detonerade sprängladdningar. Verket producerades under en vistelse i Norge då konstnären flytt kriget i hemlandet Syrien. Här blir dimman också en metafor för den rubbade synen och omöjligheten att föreställa sig en framtid, både som person i exil och för mänskligheten i stort.

Bakom det gamla bryggeriet som inhyser Art Lab Gnestas verksamhet står nu ett nybyggt växthus. Det ska stabilisera det högst lokala vädret på en yta om 100 kvadratmeter – det ska fånga ett klimat – men är lika mycket en plats för att sörja ett förlorat klimat. För de som har lämnat en plats bakom sig, och för de vars väder kanske håller på att lämna dem. Den nya huskroppen kommer att fungera som en plats för nostalgi och tröst – men framförallt för praktiskt arbete fullt av liv som tillsammans tar oss vidare in i den okända framtiden.

thesis. Today we know that there is water on Mars, but not at all to the extent proposed by Lowell's work. Early in the history of the planet, its surface has probably been covered by large seas, but solar winds have caused the atmosphere to drift away and made it impossible for larger quantities of water in liquid form. In line with the consequences of climate change, research is currently underway to transform Mars into a planet habitable for humans. Mars has thus been able to describe both the history of the earth and its future. With the brush dipped in water, Therese Enström captures a story about the driving force to explore the unknown, human imagination and that hope may be the last thing that leaves us.

Gosila by Beatriz Santiago Munoz shows the days after Hurricane María that hit Puerto Rico in September 2017. The camera slowly records what is happening and observes a story about disturbances, work and meaning-making through the course of nature. In a landscape where the basic functions have been put out of play, where there is a lack of drinking water and food, people are working again to build up the necessary. The hurricane is never depicted in itself, but its effects raise the question of the power mechanisms behind it. What exactly is the “hurricane”? Can we even further distinguish between atmospheric processes, the human activities that changed them or the colonial structures that control these activities?

In Nisrine Boukhari's video frost letter of a foggy afternoon hovering above our heads in the middle of the exhibition hall, the letter writer reflects on fog and how it arises, in nature and in war zones as an effect of detonated explosive charges. The work was produced during a stay in Norway when the artist had fled the war in her native Syria. Here, the fog also becomes a metaphor for the disturbed vision and the impossibility of imagining a future, both as a person in exile and for humanity at large.

Behind the old brewery that houses Art Lab Gnesta is now a newly built greenhouse. It will stabilize the very local weather on an area of 100 square meters – it will capture a climate – but is just as much a place to mourn a lost climate. For those who have left a place behind, and for those whose weather may be leaving. The new house body will serve as a place for nostalgia and comfort – but above all for practical work full of life that together takes us into the unknown future.

I en osäker och till stor del oförutsägbar verklighet är längtan efter prognoser för att förstå och fastställa det nuvarande och det stundande allt större. Hösten 2019 tog vi fram en workshop som med hjälp av meteorologiska strategier vill ge nya perspektiv på inre och yttre väderlekar, och relationen mellan dem. Genom denna övning undersöker vi samtidigt samtidens krav på mätbarhet och människans längtan efter att förutspå framtiden, men också icke-vetandets potential och konstens förmåga att arbeta med det ännu icke sedda.

Det meteorologiska formuläret presenteras här som ett kopieringsunderlag. Formuläret kan kopieras upp och användas för att göra övningen utifrån din egen verksamhet. Förslagsvis gör ni övningen i grupp och tolkar varandras data efter att ni fyllt i formuläret.

In an uncertain and largely unpredictable reality, there is a great longing for forecasts to understand and determine the present and the future. In the fall of 2019, we've developed a workshop that, with the help of meteorological strategies, offer new perspectives on internal and external weather and the relationship between them. Through this exercise, we simultaneously examine contemporary demands for measurability and human desire to predict the future, but also the potential of non-knowing and the ability of art to work with the as yet unseen.

The meteorological form is presented here as a copying material. Please copy and use the form to do the exercise based on your own organization. We suggest that you do the exercise in a group and interpret each other's data after you have completed the form.

MK 19B1203

Namn/Avatar

Meteorologisk kartläggning

1a) Kartbild

Framställ en kartbild* över din verksamhet. Kartbilden kan antingen avbilda organisationen däri du verkar alternativt organisationen i förhållande till sin omvärld.

Datum

*En kartbild är en schematisk avbildning av ett territorium

1b) Kartbilden skildrar

Organisationen jag verkar inom

Organisationen i förhållande till sin omvärld

2) **Vädersymboler** Placera ut minst fem passande vädersymboler på din karta. Dessa finner du på formulärets baksida.

3) **SYNOP***

Du är väderobservatör, blunda, beskriv vad du ser utifrån din position.

4) **Statistik över det gångna året**Antall dagar med *regn*:Antal dagar med *sol*:Antal dagar med *snö*:Antal dagar med *blåst*:Antal dagar med *mulet väder*:Antal dagar med *åska*:

*SYNOP eller Synoptisk observation är en meteorologisk observation av väderparametrar eller en kortare väderrapport. Med ordet synoptisk menar man att observationen sker samtidigt som andra observationer görs på andra platser.

5) **Prognos**

Följ exemplet nedan och gör fem meteorologiska uppskattningar över tid. Använd dig av dina tidigare insamlade data.

Exempel

Tid	Väder	Nederbörd	Vind (by)	Känns som	Sikt	Luftfukt.
Exempel	25 °C	2 mm	↙ 2 (6) m/s	2 (6) m/s	28 km	87 %
Om 1 år						
Om 5 år						
Om 10 år						
Om 20 år						
Om 50 år						

- **Klart:** Det är molnfrött eller bara några obetydliga molntussar. Det innebär soligt väder på dagen och stjärnklart på natten.
- **Lätt molnighet:** En stor del av himlen kan vara täckt av molnslöjor, men de är i så fall så tunna att de inte skymmer solen nämnvärt. På natten kan man se åtminstone de ljusaste stjärnorna genom molnslöjorna. Om det är fråga om tjockare moln så täcker de högst en fjärdedel av himlen.
- **Halvklart:** Omkring halva himlen är täckt men det kan vara mer än så om molnen bara är tunna. På sommarhalvåret varierar molnigheten en hel del så att solens skymms till och ifrån. Då handlar det ofta om stackmoln och det kan ofta beskrivas som växlande molnighet.
- **Molnigt:** Det är mycket moln på himlen och solen kanske bara skymtar fram i någon glugg. Symbolen kan innebära att stackmolnen håller på att växa till under dagen och det kan leda till någon regnskur så småningom. Symbolen förekommer ibland även när ett molntäcke lättar eller när molnigheten ökar.
- **Mycket moln:** Himlen är heltäckad men det är ändå ganska tunna moln som släpper igenom en del sol.
- **Mulet:** Himlen är helt täckt med tjocka moln och ofta är himlen helt grå. Det kan möjligen komma någon droppe regn eller på vintern någon snöflinga.
- **Dimma:** Dimmsymbolen visar när det är dålig sikt under 1000 meter och det kan vara i samband med både mulna och klara vädersituationer. I det senare fallet handlar det om dimbankar. Dimmsymbolen förekommer enbart när det är uppehåll.
- **Lätt regnskur:** Mycket moln och lätt regn. Med lätt nederbörd menas regnmängder på 0,5 mm eller mindre på en timme. Vanligen beskriver symbolen skurar och på sommarhalvåret innebär det skurmoln/bymoln som bildats ur stackmoln som växt och tornat upp sig. Symbolen kan också beskriva ett förlopp med sol följt av regn eller regn som slutar och följs av sol.
- **Regnskur:** Mycket moln och regn eller regnskurar. Symbolen avser måttlig nederbörd och med det menas regnmängder på 0,5-4 mm på en timme. Vanligen beskriver symbolen skurar under sommarhalvåret och det innebär skurmoln/bymoln som bildats ur stackmoln som växt och tornat upp sig. Symbolen kan också beskriva ett förlopp med sol följt av regn eller regn som slutar och följs av sol.
- **Kraftig regnskur:** Mycket moln och regn eller regnskurar. Med kraftig nederbörd menas regnmängder på mer än 4 mm på en timme. Vanligen beskriver symbolen skurar under sommarhalvåret och det innebär skurmoln/bymoln som bildats ur stackmoln som växt och tornat upp sig. Åska kan då även förekomma. Symbolen kan också beskriva ett förlopp med sol följt av regn eller regn som slutar och följs av sol.
- **Åskskur:** Mycket moln och regnskurar med stor risk för åska. I samband med åska är ofta regnskurarna kraftiga och det kan förekomma hagel. Symbolen beskriver också ett förlopp med sol följt av åskregn eller åskregn som slutar och följs av sol.
- **Lätt by av regn och snö:** Mycket moln och byar av regn eller snö blandat. Med lätt nederbörd menas mängder i smält form på 0,5 mm eller mindre på en timme. Symbolen beskriver också ett förlopp med sol följt av snöblandat regn eller snöblandat regn som slutar och följs av sol.
- **By av regn och snö:** Mycket moln och byar av regn eller snö blandat. Symbolen avser måttlig nederbörd och med det menas mängder i smält form på 0,5-4 mm på en timme. Symbolen beskriver också ett förlopp med sol följt av snöblandat regn eller snöblandat regn som slutar och följs av sol.

- **Kraftig by av regn och snö:** Mycket moln och byar av regn eller snö blandat. Med kraftig nederbörd menas mängder i smält form på mer än 4 mm på en timme. Symbolen beskriver också ett förlopp med sol följt av snöblandat regn eller snöblandat regn som slutar och följs av sol.
- **Lätt snöby:** Mycket moln och snöbyar eller tidvis snöfall. Med lätt nederbörd menas mängder i smält form på 0,5 mm eller mindre på en timme. Symbolen beskriver också ett förlopp med sol följt av snöfall eller snöfall som slutar och följs av sol.
- **Snöby:** Mycket moln och snöbyar eller tidvis snöfall. Symbolen avser måttlig nederbörd och med det menas mängder i smält form på 0,5-4 mm på en timme. Symbolen beskriver också ett förlopp med sol följt av snöfall eller snöfall som slutar och följs av sol.
- **Kraftig snöby:** Mycket moln och snöbyar. Med kraftig nederbörd menas mängder i smält form på mer än 4 mm på en timme. Symbolen beskriver också ett förlopp med sol följt av snöfall eller snöfall som slutar och följs av sol.
- **Lätt regn:** Mulet och lätt regn, ihållande eller tidvis. Med lätt nederbörd menas regnmängder på 0,5 mm eller mindre på en timme.
- **Regn:** Mulet och regn eller regnskurar. Symbolen avser måttlig nederbörd och med det menas regnmängder på 0,5-4 mm på en timme.
- **Kraftigt regn:** Mulet och regn eller regnskurar. Med kraftig nederbörd menas regnmängder på mer än 4 mm på en timme. På sommaren kan det i samband med kraftigt regn även vara en viss åskrisk.
- **Åska:** Himlen är helt täckt av moln och det kommer regn eller skurar med stor risk för åska. I samband med åska är ofta regnskurarna kraftiga och det kan förekomma hagel.
- **Snöblandat regn:** Himlen är helt täckt av moln och det kommer regn eller snö blandat, ihållande eller med avbrott. Med kraftig nederbörd menas mängder i smält form på mer än 4 mm på en timme.
- **Blåst:** Himlen är sannolikt täckt av moln och det blåser kontinuerligt. Symbolen avser måttligt till kraftigt blåsande, mellan 2-4 beaufort. Mindre lövträd kan börja svaja. Vågor med utpräglade kammar kan börja synas på större insjöar.
- **Kraftig blåst:** Symbolen avser kraftigt till mycket kraftigt blåst, mellan 5-10 beaufort. Mindre skador på hus och byggnader. Rökhuvar och taktegel blåser ner. Träd kan ryckas upp med rötterna, betydande skador på hus kan förekomma. Sällsynt i inlandet.
- **Snöfall:** Himlen är helt täckt av moln och det kommer snö. Snöfallet kan vara ihållande eller med avbrott. Symbolen avser måttlig nederbörd och med det menas mängder i smält form som motsvarar 0,5-4 mm på en timme. En generell tumregel är att varje mm motsvarar 1 cm snö, men mer om det är mycket kallt.
- **Ymnigt snöfall:** Himlen är helt täckt av moln och det kommer snö. Snöfallet kan vara ihållande eller med avbrott. Med ymnigt snöfall menas mängder som i smält form motsvarar mer än 4 mm på en timme. En generell tumregel är att varje mm motsvarar 1 cm snö, men det kan vara mer än så om det är riktigt kallt.

Det senaste året har Akbar Hafezi tillsammans med Art Lab Gnesta, vänner och grannar lagat Kashke Bademjan och andra rätter från det persiska köket till middagar, vernissager och möten. Just den varma auberginegrytan blev snabbt en favorit och många har under året frågat Akbar om receptet. Over the past year, Akbar Hafezi together with Art Lab Gnesta, friends and neighbors have cooked Kashke Bademjan and other dishes from the Persian cuisine for dinners, openings and happenings. The hot eggplant casserole quickly became a favorite and many people asked Akbar about the recipe during the year.

auberginex,
mat och politik
eggplants, food
and politics

Att äta den här grytan lugnar mig. Att laga den lugnar mig. Matlagning kräver att man är lugn och fokuserad, annars märks det på maten. Då smakar den sämre. Jag och min mamma bråkade alltid om auberginen. Jag tyckte aldrig om den när jag bodde i Iran. Nu är jag vän med auberginen och varje gång jag lagar mat gör jag minst en rätt med aubergine.

Smakminnen är starka. När jag lagar mat här i Sverige känns det som att jag fortfarande har familjen nära. Jag lagar nästan bara mat till andra människor, precis som min mamma gjorde.

I Sverige kan jag äta grytan för att den består av det jag kallar för "varma ingredienser". Rätten är ganska varm och tung, i ett kallt land som Sverige passar den jättebra. Auberginen smakar inte så mycket i sig själv. Den behöver mycket kärlek för att komma till sin rätt. Den säger ja till nästan alla smaker.

Jag tror att många känner att de inte vet vad de ska göra med en aubergine. De kanske tycker den ser konstig och farlig ut. Så då stängs den in i kylskåpet. Där ska den inte vara. Den behöver värme, kärlek och omsorg. Man måste lära känna den och få kontakt med den för att den ska komma till sin rätt.

För mig är matlagningen den enda medicinen som hjälper för att få bra och kunna sörja. Genom att laga mat har jag fått många nya vänner och träffat många olika människor. Jag kopplar alltid min matlagning till människor. Jag tänker hela tiden att mat som smakar surt, starkt eller lagom ska få möta människor i olika sinnestillstånd. Sura människor ska ha stark mat. I Sverige behövs generellt mycket varm och stark mat. Maten hjälper oss att tänka på och lära känna varandra. Därför älskar jag att laga mat.

Många är ofta lite oroliga första gången de ska smaka på en helt ny maträtt. Det påverkar huruvida de väljer den nya rätten nästa gång eller inte, första intrycket är därför väldigt viktigt.

Min dröm är att någon gång ha ett matbord med plats för tusen människor. Att få bjuda in till en gigantisk middag. Jag tänker också ofta på mat och politik. Många människor och politiska rörelser har svårt att påverka samhället i rätt riktning just nu. Jag tror vi behöver bli vänner för att förstå varandra och det kan maten hjälpa oss med. Kanske så fixar jag någon gång mat till alla politiker i Sverige för att prata med dem, ge dem andra bilder och skapa andra relationer. Kanske kan jag bli den första att på detta sätt göra matpolitik.

Eating this dish calms me down. Cooking it calms me down. Cooking requires you to be calm and focused, how you feel will affect the food. If you are stressed it will not taste as good. My mother and I always argued about the eggplant. I never liked it when I was living in Iran. Now I'm friends with the eggplant and every time I cook I make at least one dish based on eggplant.

Taste memories are strong. When I cook food here in Sweden it feels like I still have my family close to me. I almost only cook food for other people, just like my mom did.

In Sweden, I can eat the pot because it consists of what I call "hot ingredients". The dish is quite warm and heavy, it suits a cold country like Sweden very well. The eggplant does not taste so much in itself. It needs a lot of love. It will say yes to almost all spices.

I think many people don't know what to do with an eggplant. They may think it looks strange and even dangerous. So they put it in the bottom of the refrigerator and close the door. But it should not be there. It needs warmth, love and care. You have to get to know it and get in touch with it in order for it to get comfortable.

For me, cooking is the only medicine that helps to feel good and to be able to grieve. By cooking I have made so many new friends and met so many different people. I always relate my cooking to other people. I always think that food that taste sour, strong or "lagom" should meet people depending on their states of mind. Angry people should have strong food. In Sweden, generally very hot and strong food is needed. The food helps us to relate to and get to know each other. That's why I love to cook.

Many people are often a bit worried the first time they are about to taste a dish which is completely new to them. It will affect whether they choose the new dish next time or not, the first impression is therefore very important.

My dream is to someday have a dining table with room for a thousand people. To be able to invite everyone to a gigantic dinner. I also often think about food and politics. Today a lot of people and different political movements find it difficult to influence society in the right direction. I think what we need is to be friends with each other to understand each other, and this I think food can help us with. Maybe someday I will make food for all politicians in Sweden to talk to them, paint them other pictures and establish other relationships. Maybe I will be the first one to do food politics in this way.

Enda kärleken som är kvar från min familj är smakminnen från min mammas mat. Det är dessa minnen som gör att jag lever vidare – och den sortens kärlek som jag vill dela med andra. Sådär lagar du Kashke bademjan, en auberginegryta som vi åt hemma: **The only love that remains from my family are the taste based memories of my mother's food. These are the memories that make me go on – and the kind of love that I want to share with others. This is how you cook Kashke bademjan, an eggplant pot that we used to make at home:**

6 auberginer 6 eggplants
3 gula lökar 3 yellow onions
6 klyftor (färsk) vitlök 6 pieces of (fresh) garlic
4 matskedar med torkad mynta 4 tablespoons with dried mint
200 gram valnötter 200 grams of walnuts
6 matskedar persisk yogurt eller Kashk-sås 6 tablespoons of Persian yogurt or Kashk sauce

Du kan dekorera rätten med skivad stekt vitlök, mynta och lök. Decorate with sliced fried garlic, mint and onions.

1. Grilla auberginerna i ugnen eller på grill till de blir helt mjuka. När du kan pilla bort skalet på auberginen då är de klara. **Grill the eggplants in the oven or on a grill until they become soft. When you can peel the peel off the eggplant, they are ready.**
2. När du tagit ut dem så mosar du dem i en bunke med en mortel eller mosojäng. **When you take them out from the oven, you mash them in a bowl with a mortar or something else you have close at hand.**
3. Skala och skiva löken och stek den i rapsolja i en kastrull tills den blivit mjuk. **Peel and slice the onion and fry it in rapeseed oil in a saucepan until it's soft.**
4. Riv vitlöken och lägg den i kastrullen tillsammans med löken men se till att ha låg värme så att du inte bränner vitlöken. **Tear the garlic and place it in the saucepan with the onion but make sure to have low heat so you don't burn the garlic.**
5. Stek myntan i en panna med rapsolja på hög värme i ett par sekunder. **Fry the mint in a pan with rapeseed oil on high heat for a few seconds.**
6. Mixa valnötterna utan att det blir småsmulor. **Mix the walnuts.**
7. Rör ner några matskedar vatten i yougurt/en/kashk-såsen. **Add a few tablespoons of water into the yoghurt / kashk sauce.**
8. Blanda alla ingredienser tillsammans i kastrullen där du stekt lök och vitlök. Salta och peppra så du tycker att det smakar gott. **Mix all the ingredients together in the same saucepan where you fried the onions and garlic. Add as much salt and pepper as you like.**
9. Låt stå och puttra på ganska låg värme så att vätskan kokar bort. **Let it simmer on fairly low heat so that the liquid boils away.**

Fält 10 ges ut av Art Lab Gnesta Fält nr 10 is published
by Art Lab Gnesta Redaktion Editors: Sebastian Dahl-
qvist & Caroline Malmström Översättning Translation:
Sebastian Dahlqvist, Caroline Malmström, Sarah Clyne
Sundberg Grafisk design Graphic design: Lars Høie
Typsnitt Typefaces: Larish Alte & Eckmannpsych
Papper Paper: Munken Print Cream 18 80 g/m²,
Munken Pure Rough 170 g/m² Tryck Print: TMG Sthlm
Upplaga Edition: 500

© Art Lab Gnesta 2019
ISSN: 2001-3434